

INHOUD

	WOORD VOORAF	5
1	LITERAIRE COMMUNICATIE Schrijvers zoeken lezers	7
1	DE ZENDER	13
1.1	Biografische aspecten, de persoon van de schrijver	13
1.2	Aspecten van de tijdgeest, codes	16
2	DE BOODSCHAP	20
2.1	Referentialiteit en fictionaliteit	20
2.2	Structuur en perspectief	25
2.3	De auteur in de tekst	35
2.4	Literaire hoofdgenres	36
2.5	Tijd en ruimte	37
2.6	Grammaticale laag	40
2.7	Proza en poëzie	44
2.8	Beeldspraak	50
2.9	Retorica	64
2.10	Stijl en stijlsoorten	66
2.11	Stijlfiguren	73
2.12	Thema en soorten motieven	86
2.13	Fabel en sujet	102
3	DE ONTVANGER	104
3.1	Lezers in soorten	104
3.2	Waarom lezen we?	106
2	LITERAIRE GENRES	112
4	HET EPISCHE	113
4.1.	Inleiding	113
4.2.	Personages op papier tegenover mensen van vlees en bloed	115
4.3	Epische subgenres	121
4.4.	Analyseschema van een epische tekst	144

5	HET LYRISCHE	150
5.1	Inleiding	150
5.2	De lyrische vertelsituatie en stijl	151
5.3	Tijd en ruimte	153
5.4	Klank en rijm	154
5.5	Metrum en ritme	160
5.6	Strofenbouw	166
5.7	Lyrische subgenres	172
5.8	Analyseschema van een lyrische tekst	177
6	HET DRAMATISCHE	179
6.1	Inleiding	179
6.2	De aandacht van de toeschouwers	183
6.3	Tijd en ruimte in het dramatische	187
6.4	Over personages en hun huid	190
6.5	Toneelopvoering	194
6.6	Dramatische subgenres	197
6.7	Analyseschema voor toneelwerk	209
3	LITERAIRE TIJDVAKKEN EN STROMINGEN	211
	REGISTER	227

REGISTER

Bij begrippen waarbij naar meer pagina's wordt verwezen, heeft een schuingedrukt cijfer betrekking op die pagina waar een meer uitgebreide definitie van het betreffende begrip is te vinden.

- aangever 208
aanspreking 77
aanval op literatuur 95
ab ovo 103
abel spel 186, 199
absurdistisch 204-205
accent 164
acconsonerend 156
acrostichon 170
Adam 95
aftakeling 92
alcohol 101
alexandrijn 161
alibi 103
allegorie 53, 60
alliteratie 155
allocutie 77
allusie 84
als-vergelijking 56
alwetend 30
ambigüiteit 48
a-metrisch 163
amfibrachys 160-161
amplificatio 76
amusement 108
anachronisme 127
Anacreontiek 222
anafoor 74
anagram 82
anakoloet 85
analyse 144 e.v., 177 e.v.,
209 e.v.
anapest 160-161
antagonist 193
anticipatie 115
antimetrie 162-163
antithese 78
anti-vijftigers 224
apokoinou 85
arcadia 203
archaïsme 83
Aristoteles 197-198, 200
armoede 101
artistieke waarde 110
assonantie 156, 158
asyndetisch 57
auctorieel 29-30, 34
Aufklärung 221
Augiasstal 98
auteur 11, 35 e.v.
auteurstekst 105
avonturenverhaal 133,
134-138
ballade 124-125, 170
ballonstrip 126
Barbarber 226
barok 223
bedrijf 201
beeldspraak 50-64
beeldtaal 209
beeldverhaal 126
begeerde goed 193
beginrijm 155
beïnvloede(r) 121
bekering 97
bescheidenheid 95
bestseller 16, 108-109
betrokkenheid 34
betrouwbaarheid, 30-34
bibliografie 145
biedermeier 224
bijgeloof 99
binnenrijm 157
biografie 13, 143
bladspiegel 48
blank vers 158
Blauwbaard 90
blijspel 202
bode 93
boeiende werking 183-186
boekverbranding 95
bombast 52
burgerlijk drama 199
Byroniaans 224
cabaret 208
cabaretlied 173
canon 110
cantate 207
carrière 101
cartoon 126
catastrofe 200
censuur 95
cesuur 162
chanson 173
Charon 98
chiasme 75
christelijke motieven 89
Christussymbool 96
chute 168
classicisme 216
clausen 201
cliché 51
cliffhanger 70, 127
climax 200
close up 28, 38
code 12-16
commedia dell' arte
203-204
communicatie 8-9, 19, 104
compositiemotief 88
concretisering 54
confirmatio 65
conflict 183-184
continu tijdsverloop 38
correspondentieketen
47, 178
cowboy 135
critici 110, 197
cursiefje 130
cyclische bouw 27, 28

- dactylus 160-161
 dadaïsme 225
 dagboek 143
 dageraad 94
 danslied 173
 decor 195, 197
 derde wereld 95
 detective 103, 137-138
 deus ex machina 193, 201
 dierdanser 190
 dierenkwelling 92
 dierenroman 124
 diëresis 162
 directe lyriek 152
 Distanzstellung 77
 distichon 167
 dithyrambe 174
 dodendans 92
 doktersverhaal 142
 dood 92
 doop 96
 dosering 70
 drama 204
 dramatiek 36, 179
 dramatische, het 40, 179-210
 driekoningen 96
 drinklied 173
 droom 98
 drugs 101
 dubbelrijm 156
 duivel 15
 dynamisch motief 87
 dynamisch vers 170
 eenheden 200
 eenzaamheid 90
 eigen mening 145, 148
 eindrijm 156-159
 elegie 174
 elisie 165
 ellips 74
 emblema 125
 enjambement 165-166
 enumeratie 75
 epiek 36
 epigram 175
 epiloog 201
 episch theater 187-188, 197-198
 epische, het 40, 113-149
 epische concentratie 122
 epos 124
 erotisch realisme 142
 esbattement 199
 essay 144
 eufemisme 80
 Eva 95
 existentialisme 226
 exordium 65
 experimentelen 226
 expositio 184, 187, 200
 expressief 66
 expressionisme 43, 225
 fabel 102-103, 128
 familieverhaal 142
 feitelijke lezer 104
 feminisme 226
 feuilleton 127
 fictie van vierde wand 189, 194
 fictionaliteit 21-25, 69, 106-108, 116
 film 208
 flash-back 38, 114
 flits 38
 focalisering 29, 113
 folklore 173
 Frans-classicisme 221
 frigiditeit 90
 frustratie 90
 fysiognomie 117
 fysisch perspectief 28-29
 Galenus 117
 gat 187
 gebroken rijm 158
 geestelijk drama 199
 geestesziekte 92
 gekruist rijm 158
 gelijkenis 59-60
 gelijkstelling 68
 geluid 195
 generatie 101
 generatieconflict 16
 gepaard rijm 158
 geschiedenis 113
 geschiedschrijving 20
 gespeelde tijd 187
 gesticulatie 195-196
 geuzenlied 173
 gevoelige verlichting 223
 geweld 101
 Gids-kring, De 224
 gotisch verhaal 137
 grammaticale laag 40-44
 Greimas 120, 194
 Griekse letterkunde 213
 griezelverhaal 137
 groei 100
 groepsgebeuren 185
 grondmotief 87
 groteske 129-130
 haat 91
 hagiografie 122, 143
 haiku 176
 halfrijm 155
 handicap 102
 happy-end 108
 hardboiled 137
 hekeldicht 174
 heldendicht 124
 hellenisme 222
 helper 121, 193
 hendiadys 84
 herdersspel 203
 herkenning 185
 hexameter 162
 Hippokrates 117
 historielied 173
 historisch verhaal 138
 Homerische vergelijking 58, 60
 hoofdgenres 36-37
 hoofdtekst 189, 194
 hoofdvorm 41-44
 hoogmoed 92
 hulpspeler 193
 humanisme 222
 humor 67-68
 humoreske 129
 huwelijk 91
 hymne 174
 hypallage 84
 hyperbool 78
 hysteron proteron 83
 identiteit 26, 100
 ik-verteller 31, 32, 34
 impressionisme 42, 224
 in medias res 103
 Indiaan 135
 indirecte bevestiging 68
 indirecte lyriek 152
 informatief 71, 72, 106
 inhoudssamenvatting 147
 initiatie 96

interpretatie 86, 177, 181
interview 13
intonatie 194
intrige 98, 185, 200
intrige-blijspel 202
intrigemotief 89
inversie 73
ironie 81
isochronisme 163
isoleren 25

jambe 160-161
journaal 143

kanaal 9, 12, 180-181
karakter 118-120, 191
karakter-blijspel 202
karikatuur 117
kasteelverhaal 142
katharsis 201
ketendicht 170
kijkverslag 209
kinderlied 173
kinderliteratuur 111
klaagzang 174
klank 154
klassiek drama 199-201
klassieke fase 213-214
klassieke motieven 89
klinkerrijm 156
klucht 186, 199, 202
knittelvers 162
komedie 202
komische procédés 68
koor 187
kostumering 195
Kowzan 196
kwatrijn 167, 176

lam 96
landspel 203
Latijnse letterkunde 214
Lavater 118
leesdrama 180, 186
leestijd 38
lege (open) plek 26-27, 38,
108, 119
legende 122-123
leidmotief 88
Lethe 98
lettergreepvers 163
levenslied 173
lexicon 42

lezer 104
lezerstekst 105
lied 172
liefde 90
liefdeslied 172
lijden 102
limerick 176
literair café 13, 16
littéraire code 18-19, 213
littéraire genres 112-211
literair-historische motieven
88-102, 88, 89
literatuur 109-111
litotes 80
littérature engagée 133
liturgisch drama 199
locus amoenus 94
Lombroso 118
luisterlied 173
lyriek 36
lyrische, het 40, 150-178
lyrische subgenres
172-177

magisch-realisme 226
maniërisme 223
manuscriptfictie 95
marinisme 223
massa-lectuur 106-111
meevoelende natuur 94
melodrama 201-202
mémoires 143
mengvormen 37
menselijke documenten
143-144
metafoor 52
metaforen 50
metamorfose 100
metonymiae 50, 61
metrum 45, 160-164
middeleeuwen 214-215
middenrijm 157
mimesis 182
mimiek 182, 194-195
minderwaardigheid 92
minnelied 172
mirakelspel 199
misdaad 101
misdaadverhaal 137-138
moderne devotie 222
modernisme 223
moraliteit 199
motieven 86-102, 87

motivatie 86
musical 205-206
muziekdrama 205
mysteriespel 199
mythe 121-123

naamdicht 170
narratio 65
nationaal classicisme 223
naturalisme 113, 132, 224
Natureingang 93
natuurlied 172
natuurmotief 93
neoclassicisme 225
neoplatonisme 222
neoromantiek 225
neventekst 189, 196
nieuwe zakelijkheid 226
Nieuwe-Gidsers 224
nieuw-realisme 226
novelle 130-132
novellistisch drama
199-201
novet 167

object 120
objectief 114, 180
octaaf 167-168
ode 174
omarmend rijm 158
ondergang 102
onschuld 101
ontstaan van toneel 36,
186, 199
ontvanger 12, 104-111
oordeelsmotief 102
oorlog 102
oorlogsverhaal 139
oorsprong toneel 185-186
oosters kwatrijn 176
opbouw 69
open einde 27
open plek (zie: lege plek)
opera 205
oppervlaktelaag 152
opposant 193
optiek 34
opvoering 180, 182,
194-197
oratorium 207
Orpheus-motief 89
overlooprijm 157
oxymoron 78-79

palindroom 82
 panoramisch 28-30
 papieren personages 116
 parabel 59-60, 128
 paradox 79
 parallellisme 74
 parodie 67, 138
 174
 partituur 181
 passie 207
 pastiche 175
 pastorale 203
 pelikaan 96
 pentameter 162
 perifrasede 76
 peripetie 200
 peroratio 65
 personaal 30, 34
 personage 115-121, 116,
 147, 190, 210
 personagemotieven 89-92
 personagerol 120-121,
 192-194
 personificatie 54
 persoon van de lezer 104,
 106-111
 petrarkisme 222
 Phoenix 97
 picareske roman 134
 piëtisme 223
 pléiade 222
 pleonasme 83
 poésiede pure 165
 poëtische 19
 poëzie 44-49
 point of view 28
 polyperspectiviteit 32
 popsong 174
 pornografie 142
 privacy 11
 profeet 95
 prolepsis 73
 proloog 201
 prospectie 183
 protagonist 192
 protestsong 172
 Provençaalse stijl 222
 proza 44-49
 psychiatrie 16
 psychisch perspectief
 29-34
 psychologie 119-120, 138
 psychologische motieven 90

punt dicht 175
 queeste 93
 quintet 167
 raamver telling 131
 radioluisterspel 207
 rassenproblematiek 101
 realisme 224
 realistisch 132
 Rederijkers 215
 referentialiteit 20-21, 116,
 143
 referentiekader 95
 refrein 125, 170
 refutatio 65
 regieboek 181
 regionalisme 140, 226
 rei 200
 Reinaert 17-18
 reisverhaal 141
 rekwisieten 195
 religieus lied 172
 religieuze motieven 95
 renaissance 215-216
 repetitio 73
 retorica 64-65
 retoriek 52
 retorische vraag 77
 retrograde 170
 retrospectie 183
 retroversie 115
 Réveil 223-224
 ridderverhaal 134
 rijk rijm 156
 rijm 45, 154-159
 rijmeffect 159
 rijmschema 157-158
 rijmverdoezeling 159
 rijping 100
 rime riche 156
 ritme 164, 209
 rococo 223
 roddelrubriek 116
 roman 130-132
 romance 124-125
 romantiek 216 e.v.
 rollen 120-121
 rondeel 169
 ruimte 37-39, 115, 153, 188
 sage 122-123
 sarcasme 81

satire 67, 174
 scènisch 28-29, 38-39
 schaeckberd 170
 scheidsrechter 193
 schelmenverhaal 134
 schets 129
 schrijver 11, 13-16
 schuld 90
 science fiction 11, 98, 104,
 119, 135-136
 seks 91, 142
 sensitivisme 224
 septet 167
 sextet 167-168
 s.f. (zie: science fiction)
 Shakespeare-sonnet 169
 short story 129
 show 208
 silbetellend 163
 simultaneiteit 182, 183
 situering 147
 slagrijm 157
 slapstick 68, 192
 sleutelroman 133
 smaak 145, 148
 smartlap 173
 sociaal lied 172
 sociaal-realisme 225
 socioculturele code 17-19,
 185
 soft focus 28
 sonnet 168
 sonnettencyclus 169
 sonnettenkrans 169
 sotternie 199
 Souriau 193-194
 spanning 68-71, 103,
 183-186
 speeltijd 187
 spel 204
 speurdersverhaal 137-138
 spiegel 99
 spiraal 28
 spondeus 160-161
 spotprent 105-106
 sprookje 122-123
 stadsverhaal 141
 stafrijm 155
 stamboommotief 89
 standenrevue 92
 standsverschil 101
 statisch motief 88
 stemmenspel 207

- stijl 66-72
- stijlfiguren 73-85
- stijlfout 51-52, 83
- streekverhaal 139-140
- strekingsroman 133
- strip 10, 11, 12, 14, 119, 126-127
- strofenbouw 166-171
- stroming 213 e.v.
- structuur 25-34, 27
- Styx 98
- subgenre 197, 201
- subject 120
- sujet 103
- surrealisme 226
- symbolische laag 153
- symbolisme 224
- symbool 63
- synesthesie 55-56
- syntaxis 41

- taboe 18, 68
- Tantalus 98
- tautologie 83
- tegenstander 121
- televisiespel 207
- tempowisseling 184
- tendensroman 133
- terreur 101
- terugblik 115
- terzet 167
- terzine 167
- thema 86, 146, 177
- thematische kracht 193
- tijd 37-39, 89, 153, 187
- tijdvak 212 e.v.
- toekomstverhaal 135-136
(zie: science fiction)
- toeschouwer 200, 207-208
- toespeling 84
- toneelspel 204
- toneelspeler 191-192

- tonelen 201
- toppenvers 163
- totaalshot 28
- tragedie 201-202
- tragikomedie 204
- triolet 170
- tritagonist 193
- triviale teksten 18, 108-111, 134, 142
- trocheus 160-161
- type 119, 191

- uitbuiting 101
- uiterlijk 117
- unanimisme 225
- understatement 78

- valsheid 10
- Van nu en straks 225
- ventisme 225
- verbeelding 22
- verdiepingentoneel 188
- Verfremdungseffekt 198
- vergelijkingen 56-59
- verhaalritme 38
- verhaalsoorten 129-142
- Verhagen 192-193
- verkrijger 193
- Verlichting 223
- verloren zoon 97
- vermenging 187
- verpleegstersverhaal 142
- versnelling 38
- verspringend rijm 158
- verstandslыriek 152
- vertelde tijd 114-115
- vertelling 129
- vertelritme 115
- vertelsituatie 70, 151, 180
- verteltijd 38
- vertraging 38, 70
- verwachtingshorizon 109
- video-opname 207

- vie romancée 143
- vijftigers 226
- vis 96
- visserslatijn 22
- visueel rijm 155
- visuele poëzie 171
- vitalisering 54
- vitalisme 225
- volrijm 155
- volta 168
- vondelingmotief 89
- voorrijm 157
- vooruitwijzing 115
- vrede graast . . . 52
- vriendschap 90
- vrij vers 163, 170
- vrije kunsten 65
- vrijheidsdrang 102

- waarde 110
- waardering 17, 149, 178, 209
- weesrijm 157
- wending 168
- wereld in woorden 23
- wereldlijk drama 199
- werkelijkheid 20, 69
- werkwoordstijd 41, 71
- western 135
- wit 48
- wonder 99
- woordspeling 82

- zaaijer 97
- zedenblijspel 202
- zedenverhalen 133, 138-142
- zelfcorrectie 79
- zelfherkenning 185
- zender 13, 14
- zeugma 85
- zinnespel 199
- zwarte romantiek 224